

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	0532-2GEO-D6-SP	
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	Sozologia praktyczna
	angielskim	<i>Practical zoology</i>

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Geografia
1.2. Forma studiów	Stacjonarne, niestacjonarne
1.3. Poziom studiów	Drugiego stopnia magisterskie
1.4. Profil studiów*	ogólnoakademicki
1.5. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	dr hab. Maria Górska-Zabielska, prof. UJK
1.6. Kontakt	maria.gorska-zabielska@ujk.edu.pl tel. 41 349-64-35

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Język wykładowy	polski
2.2. Wymagania wstępne*	Umiejętność analizy map topograficznych; świadomość znaczenia ochrony środowiska dla jego funkcjonowania

3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

3.1. Forma zajęć	Studia stacjonarne: wykład (15), laboratorium (30 godz.) Studia niestacjonarne: wykład (7), laboratorium (15 godz.)	
3.2. Miejsce realizacji zajęć	Zajęcia w pomieszczeniach dydaktycznych UJK, Lapidarium IGiNoŚ	
3.3. Forma zaliczenia zajęć	Egzamin, zaliczenie z oceną	
3.4. Metody dydaktyczne	Wykład multimedialny, metoda studiów przypadku, projekt, pomiar, obserwacja, prezentacja wybranego zagadnienia w jęz. angielskim, dyskusja	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> Bartkowski T., 1991: Kształtowanie i ochrona środowiska. PWN, Warszawa Fagiewicz, K., 2007. Numeryczna mapa sozologiczna jako narzędzie diagnozowania stanu środowiska przyrodniczego. Wyd. AWEL, Poznań, 168 s. Sołowiej D., 1992: Podstawy metodyki oceny środowiska przyrodniczego człowieka. Wyd. Nauk. UAM, 172 s.
	uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> Dołęga J.M., 1993: Człowiek w zagrożonym środowisku. Wyd. Akademii Teologii Katolickiej, Warszawa, 200 s. Kozacki L., Macias A., 2004: Opracowania ekofizjograficzne a mapy sozologiczne. [w:] M. Kistowski (red.), Studia ekologiczno-krajobrazowe w programowaniu rozwoju zrównoważonego. Przegląd polskich doświadczeń u progu integracji z UE, Gdańsk: 79-87. Ławniczak R., Kubiak J., 2009: Cartographic Presentation of Forms of Protection and Degradation of the Natural Environment: Sozological Map on a Scale of 1:50 000. The Cartographic Journal, 46 (3): 228-232. Prandecka B., 1993: Interdyscyplinarne podstawy ochrony środowiska. Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY UCZENIA SIĘ

<p>4.1. Cele przedmiotu</p> <p>Wykład</p> <p>C1. Poznanie podstawowych pojęć oraz aspektów prawnych, związanych z sozologią w zakresie atmosfery, hydrosfery, litosfery, biosfery i antroposfery</p> <p>C2. Poznanie problemów ochrony środowiska, związanych z przyczynami i następstwami niekorzystnych zmian w strukturze i funkcjonowaniu układów przyrodniczych (ekologicznych) w powiązaniu z antropopresją</p> <p>C3. Poznanie wybranych przykładów wdrożenia zabiegów konserwatorskich w zdegradowane środowisko przyrodnicze</p> <p>Laboratorium</p> <p>C1. Kształcenie umiejętności zastosowania adekwatnych do zdegradowanego środowiska praktycznych metod sozologicznych</p> <p>C2. Utrwalanie umiejętności poszukiwania i znalezienia skutecznych sposobów zapobiegania degradacji środowiska</p>
--

C3. Kształcenie umiejętności czytania mapy sozologicznej
 C4. Kształcenie umiejętności wykonania mapy sozologicznej wybranego obszaru

4.2. Treści programowe

Wykłady (15 h):

- 1) Praktyczne aspekty sozologii w zakresie atmosfery, hydrosfery, litosfery, biosfery i antroposfery (6 h)
- 2) Prawne podstawy ochrony środowiska (1 h)
- 3) Mapy środowiskowe (1 h)
- 4) Przydatność treści Mapy sozologicznej Polski w skali 1:50 000 do analizy uwarunkowań ekoturystyki na wybranym przykł. (2 h).
- 5) Przykłady działań konserwatorskich w Polsce i na świecie (5 h)

Laboratorium (30 h):

- 1) Analiza mapy sozologicznej 1:50 000 wybranego obszaru (3 h).
- 2) W oparciu o mapę topograficzną 1:10 000 i mapę sozologiczną 1:50 000 sporządzenie mapy sozologicznej w skali 1:10 000 wybranego obszaru (15 h).
- 3) Uzupełnienie opracowania kartograficznego o ogólną charakterystykę środowiska przyrodniczego obszaru, formy ochrony środowiska przyrodniczego, informacje nt. degradacji komponentów środowiska przyrodniczego, informacje nt. przeciwdziałania degradacji środowiska przyrodniczego, informacje nt. rekultywacji środowiska przyrodniczego, nieużytki, ogólną ocenę stanu środowiska przyrodniczego i stopnia jego degradacji oraz wskazania dotyczące kształtowania i ochrony środowiska przyrodniczego w przyszłości (prezentacja wybranego zagadnienia w jęz. angielskim) (10 h)
- 4) Egzamin i zaliczenie (2 h)

4.3. Przedmiotowe efekty uczenia się

Efekt	Student, który zaliczył przedmiot	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się
w zakresie WIEDZY:		
W01	scharakteryzuje procedury modelowania zdegradowanej i przeznaczonej do rekultywacji przestrzeni geograficznej z uwzględnieniem założeń badawczych geografii w ujęciu syntetycznym i analitycznym	GEO2A_W03
W02	Wyjaśni przebieg zjawisk i procesów oraz relacje między komponentami środowiska geograficznego oraz związane z nimi zagrożenia, prowadzące do degradacji środowiska przyrodniczego, w skali lokalnej, regionalnej i globalnej	GEO2A_W04
W03	zanalizuje zjawiska i procesy przyrodnicze i społeczno-ekonomiczne, w układzie przestrzennym i czasowym, a w ich interpretacji na potrzeby poznawcze i użyteczne opiera się na wynikach własnego kartowania terenowego i dostępnych źródeł bibliotecznych	GEO2A_W05
W04	opisze zasady i procedury modelowania zjawisk i procesów zachodzących w przestrzeni geograficznej na potrzeby teoretyczne i użyteczne, w zakresie geografii	GEO2A_W06
W05	opisze metody oceny zdegradowanego środowiska geograficznego wraz z możliwościami ich praktycznego wykorzystania w planowaniu przestrzennym związanych z naprawą/rekultywacją obszaru badań	GEO2A_W09
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:		
U01	wskaże i sklasyfikuje wybrane zjawiska o charakterze ekstremalnym, oddziałującym negatywnie/degradująco na środowisko geograficzne, w skali lokalnej, regionalnej i globalnej oraz wyjaśnia ich genezę i skutki	GEO2A_U04
U02	krytycznie zanalizuje zjawiska i procesy zachodzące w środowisku geograficznym, również proponując sposoby ograniczenia negatywnego oddziaływania człowieka na poszczególne jego komponenty w skali lokalnej, regionalnej i globalnej	GEO2A_U05
U03	wykorzysta poznane metody badań do oceny stanu i zagrożeń środowiska oraz wykonuje podstawowe jego analizy na potrzeby zarządzania środowiskiem, w tym rekultywacji, na poziomie lokalnym i regionalnym	GEO2A_U07
U04	krytycznie dobierze dane oraz odpowiednie metody badawcze do analizowania negatywnych procesów i zjawisk społeczno-ekonomicznych a także prawidłowo interpretuje i wyjaśnia ich przestrzenne zróżnicowanie w ujęciu regionalnym, krajowym i globalnym, mając na uwadze procedury sozologiczne	GEO2A_U08
U05	wykona pogłębioną analizę na temat związany z wybraną specjalnością, zaproponuje rozwiązanie konkretnego problemu związanego z ochroną środowiska swego obszaru badawczego, zaplanuje i przeprowadzi procedurę badawczą, sformułuje hipotezy	GEO2A_U09

	badawcze i je zweryfikuje oraz oceni skuteczność i przydatność posiadanej przez siebie wiedzy	
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:		
K01	uznaje znaczenie wiedzy geograficznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych, nastawionych na konserwację środowiska, oraz krytycznie oceni informacje z różnych źródeł na ten temat	GEO2A_K01
K02	wykorzystując wiedzę geograficzną zainicjuje działania na rzecz interesu publicznego, w tym środowiska społecznego i przyrodniczego, działając w sposób przedsiębiorczy i zrównoważony	GEO2A_K02

4.4. Sposoby weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się

Efekty przedmiotowe (symbol)	Sposób weryfikacji (+/-)														
	Egzamin pisemny			Kolokwium			Projekt (metoda studiów przypadku)			Aktywność na zajęciach: dyskusja, prezentacja wybranego zagadnienia w j. angielskim			Praca własna: pomiar, obserwacja		
	Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć		
	W	L		W	L			L			L			L	
W01	+	+		+	+			+					+		
W02	+	+		+	+			+					+		
W03	+	+		+	+			+					+		
W04	+	+		+	+			+					+		
W05	+	+		+	+			+					+		
U01	+	+		+	+			+					+		
U02	+	+		+	+			+					+		
U03	+	+		+	+			+					+		
U04	+	+		+	+			+					+		
U05	+	+		+	+			+					+		
K01	+	+		+	+			+					+		
K02	+	+		+	+			+					+		

4.5. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Forma zajęć	Ocena	Kryterium oceny
wykład (W)	3	51%-60% maksymalnej oceny egzaminu pisemnego
	3,5	61%-70% maksymalnej oceny egzaminu pisemnego
	4	71%-80% maksymalnej oceny egzaminu pisemnego
	4,5	81%-90% maksymalnej oceny egzaminu pisemnego
	5	91%-100% maksymalnej oceny egzaminu pisemnego, częściowa wypowiedź w jęz. angielskim
laboratorium (L)*	3	51%-60% maksymalnej oceny ciągłej semestralnej
	3,5	61%-70% maksymalnej oceny ciągłej semestralnej
	4	71%-80% maksymalnej oceny ciągłej semestralnej, aktywność, praca własna
	4,5	81%-90% maksymalnej oceny ciągłej semestralnej, aktywność, praca własna, prezentacja wybranego zagadnienia w jęz. angielskim
	5	91%-100% maksymalnej oceny ciągłej semestralnej, aktywność, praca własna, prezentacja wybranego zagadnienia w jęz. angielskim

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia	Studia

	stacjonarne	niestacjonarne
LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA /GODZINY KONTAKTOWE/	45	22
<i>Udział w wykładach</i>	15	7
<i>Udział w laboratoriach</i>	28	13
<i>Udział w egzaminie i kolokwium zaliczeniowym</i>	2	2
SAMODZIELNA PRACA STUDENTA /GODZINY NIEKONTAKTOWE/	55	78
<i>Przygotowanie do laboratorium</i>	5	7
<i>Przygotowanie do egzaminu i kolokwium</i>	15	21
<i>Zebrań materiałów do projektu, kwerenda internetowa, biblioteczna</i>	35	50
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	100	100
PUNKTY ECTS za przedmiot	4	4

Przyjmuję do realizacji (data i czytelne podpisy osób prowadzących przedmiot w danym roku akademickim)

.....